

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

Geeft het verleden een toekomst

Part of United Experts Group

Hofsteden

Kortrijk, West-Vlaanderen

2026D358

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

BUREAUONDERZOEK

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 BUS 15

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2026

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Synthese	5
1.3 Gemotiveerd advies	6
BIBLIOGRAFIE	7
BIJLAGE	8

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de realisatie van een nieuw schoolgebouw en bijhorende omgevingsaanleg in Kortrijk, provincie West-Vlaanderen. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 52 895 m². De oppervlakte van het onderzoeksgebied bedraagt ca. 14 711 m². De gecombineerde oppervlakte van de geplande werken bedraagt ca. 7221 m².

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in gebieden bestemd voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut. Het onderzoeksgebied situeert zich gedeeltelijk binnen een gebied waar geen archeologie verwacht wordt (GGA). Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van het projectgebied meer dan 5000 m² en van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2026D358	
ERKENNINGNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 230218	Y ₁ : 187342
	X ₂ : 230375	Y ₂ : 187485
KADASTER	Kortrijk Afdeling 3, Sectie B, Nummer 228R	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1	

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt)

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de afbraak van realisatie van een nieuwbouwproject op de terreinen van de Drie Hofstedencampus van het Gemeenschapsonderwijs met toegang aan de Minister De Taeyelaan te Kortrijk. Het volledige plangebied heeft een oppervlakte van ca. 14 711 m² en wordt ingenomen door meerdere schoolgebouwen, groenzone en verharding. In het kader van de geplande ingrepen worden 4 gebouwen gesloopt. Vervolgens wordt een nieuwbouwwolume opgetrokken met bijhorende verharding, nutsleidingen en infiltratievoorziening. De geplande ingrepen beslaan een gecombineerde oppervlakte van ca. 7221 m².

Een deel van het plangebied lijkt samen te vallen met een GGA-zone. Dit betreft echter een fout in het geoportaal. Deze GGA bestemming slaat op het zuidelijk gelegen perceel (nr. 228S) ter hoogte van het politiekantoor. Deze GGA-afbakening slaat op de conclusies van archeologienota met ID 630 waarbij op basis van reeds uitgevoerde milieutechnische bodemonderzoeken het bodemarchief als vlakdekkend verstoord geïnterpreteerd kan worden.

Kortrijk is gegroeid vanuit een nederzetting langs de Leie. De historische ontwikkeling van de stad is dan ook onlosmakelijk verbonden met de rivier. Het plangebied bevindt zich op meer dan 1 km ten zuidwesten van de historische stadskern en is gelegen op de rand van het terras langs de Leie. De Quartairgeologische kaart geeft dan ook ter hoogte van het plangebied een profiel weer waarvan de top is opgebouwd uit eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen. De bodemkaart geeft ter hoogte van het plangebied geen informatie weer met betrekking tot bodemopbouw of bewaringscondities. De waarnemingen van een LBO ten noorden van het plangebied (ID 18516) en het OBO ten zuiden van het plangebied wijzen op een significante mate van verstoring. Op het DHMV is duidelijk te zien dat er ter hoogte van het plangebied en de belendende terreinen reeds maaiveldwijzigingen zijn uitgevoerd.

De cartografische bronnen geven een landelijke omgeving weer ten zuidwesten van de Kortrijkse stadskern. Op het 18^e-eeuwse kaartmateriaal is te zien dat het plangebied vrij is van bebouwing en in gebruik is als akkerland. Direct ten westen van het plangebied is een cirkelvormige hofstede weergegeven. Iets verder noordwaarts is een rechthoekig omwalde complex afgebeeld. Ook in de ruimere omgeving zijn een veelvoud aan omwalde hoeves afgebeeld en andere infrastructuur zoals molens. Op het 19^e-eeuwse kaartmateriaal is ook ten noordoosten van het plangebied een omwalde hoeve op te merken. Het plangebied blijft vrij van enige bebouwing. Doorheen de orthofotosequentie is op het oudste luchtbeeld lijkt het terrein bouwrijp gemaakt en braakliggend. Zeer waarschijnlijk kan de verstoring die is vastgesteld ten noorden en zuiden van het plangebied deels gekoppeld worden aan deze fase. Meer dan waarschijnlijk werd voorafgaand aan de ophogingswerken de oorspronkelijke teelaarde afgegraven. Vanaf het beeld van de jaren '80 is de huidige toestand te herkennen. Ook deze werkzaamheden zullen ongetwijfeld bijgedragen hebben tot een verdere vergraving van het bodemarchief. Op jongere luchtbeelden is ter hoogte van de geplande ingrepen geen wezenlijke verandering op te merken inzake landgebruik.

De terrassen langs de Leie zijn rijk aan archeologische vindplaatsen. Ten oosten van het plangebied, aan de overzijde van de Minister de Taeyelaan, werden bij onderzoek enkele off-site relicten aangetroffen die mogelijk te dateren zijn in de metaaltijden. Verder

oostwaarts wijzen oudere onderzoeken op aanwezigheid in de Romeinse periode. Op basis van de vondsten en sporen, waaronder een enkelbreker, wordt een zeker militair karakter van de aanwezigheid vermoed. Daarnaast wordt ook melding gemaakt van een omvangrijk grafveld dat werd opgegraven in de jaren '60. Rondom het plangebied zijn eveneens een groot aantal indicatoren opgenomen in de CAI. Enerzijds betreft dit cartografische indicatoren van het Kortrijkse stadsweefsel en de omwalling ten noordwesten van het plangebied. Anderzijds zijn een groot aantal omwalde hoeves en landelijke infrastructuur zoals molens aangeduid op het kaartblad van de CAI. De enkele veldprospecties die werden uitgevoerd werd materiaal uit de middeleeuwen en vroegmoderne periode ingezameld.

Hoewel in de omgeving van het plangebied zeer zeker rekening gehouden moet worden met een trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt de kans op enige kenniswinst bij verder onderzoek als zeer beperkt ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken aan de Minister de Taeyelaan worden geen bijkomende onderzoeksadren aanbevolen. De voornaamste reden hiervoor is dat op basis van de beschikbare gegevens redelijkerwijs kan uitgegaan worden van een reeds vergraven bodemarchief.

Vooreerst moet gewezen worden op het beeld van het DHMV. Hierop is te zien dat het plangebied duidelijk deels is opgevoerd, net zoals het perceel ten noorden en ten zuiden van de geplande ingrepen. Op basis van de orthofoto van begin jaren '70 kan gesteld worden dat dit in dezelfde beweging is gebeurd. Bij booronderzoeken zowel ten noorden als ten zuiden van de geplande ingrepen werd dan ook een grotendeels vergraven bodemarchief waargenomen waarbij voorafgaand aan de bouwwerken en opvoering de oorspronkelijke teelaarde is afgegraven. Redelijkerwijs kan aangenomen worden dat dit ook het geval is ter hoogte van de geplande ingrepen. Daarnaast moet ook gewezen worden op de huidige infrastructuur die vervolgens is gerealiseerd en zichtbaar is op het beeld van de jaren '80. Ongetwijfeld hebben deze infrastructuur werken een bijkomende versturende impact gehad op het bodemarchief. De kans dat op dergelijk 'geaccidenteerd' terrein nog in situ artefactenconcentraties worden aangetroffen wordt als nihil ingeschat. Ook met betrekking tot erfgoed bestaand uit bodemsporen wordt de bewaring als zeer slecht ingeschat. Veel meer dan de diepste delen van de diepste sporen kan hier niet meer verwacht worden. Deze vormen niet veel meer dan een zo goed als contextloze indicator voor menselijke aanwezigheid in het verleden.

Vanwege het zeer beperkte potentieel inzake kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek, in eender welke vorm, wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol ingeschat.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroerendergoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4
--	---

